İlgili Kanun / Madde
6356 S. STK/61

YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2026/4765
Karar No. 2026/3794
Tarihi: 27.04.2026

●SENDİKA AİDAT ALACAĞI
●6356 SAYILI YASA DÖNEMİNDEN DOĞAN AİDAT ALACAĞINA TEMERRÜDE DÜŞÜRMESİNE GEREK KALMADAN FAİZ YÜRÜTÜLMESİ GEREKTİĞİ
●2821 SAYILI YASA DÖNEMİNDEN DOĞAN SENDİKA AİDAT ALACAKLARI İÇİN İŞVERENİN TEMERRÜDE DÜŞÜRÜLMESİNİN GEREKTİĞİ

ÖZETİ 6356 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi ile birlikte Kanun'da yer alan açık düzenleme gereğince aidatın işçi ücretinden kesilmesinden itibaren bir aylık sürenin bitimi tarihinde işveren temerrüde düşecektir. Bunun için ayrıca bildirime gerek bulunmamaktadır.
Bununla birlikte öncelikle toplu iş sözleşmesinde yer alan düzenlemelere bakılması gerekmektedir. Toplu iş sözleşmesinde belirli vade öngörülmüş ise işveren toplu iş sözleşmesinde öngörülen vade tarihinde temerrüde düşecektir. Toplu iş sözleşmesinde belirli vade öngörülmemesi durumunda, Kanun'da öngörülen tarih itibarıyla temerrüt olgusu gerçekleşmiş sayılacaktır.
Aidat alacakları her ay itibarıyla tahakkuk eden ve ödenmesi gereken dönemsel edim niteliğinde olduğundan her ay itibarıyla tahakkuk eden aidat alacağı miktarına her ay itibarıyla belirlenecek tarihlerden itibaren faiz işletilmesine karar verilmelidir. Bu anlamda hüküm fıkrasında her ayın aidat bedeli tutarı ve bu tutara hangi tarihten itibaren faiz işletileceği açık şekilde belirtilmelidir.

Mülga 2821 sayılı Kanun'un uygulandığı dönem bakımından; toplu iş sözleşmelerinde, üyelik ve dayanışma aidat bedellerinin sendikaya ödenme tarihi düzenlenmiş ise ayrıca ihtara gerek kalmadan bu tarihlerden itibaren faize karar verilmelidir. Ancak sözü edilen konuya ilişkin bir düzenleme yok ise hüküm altına alınan tutara faiz yürütülmesi için, sendikanın işvereni temerrüde düşürmesi gerekmektedir. Dava tarihinden önce sendika tarafından işverenin temerrüde düşürülmesi söz konusu değil ise dava ve ıslah tarihi, temerrüt tarihini oluşturmaktadır.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin, davalı Ceyhan Belediye Başkanlığında (Belediye) yıllardır örgütlü olduğunu, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun (6356 sayılı Kanun) 18. maddesine göre işveren, bünyesinde çalışan işçilerin ücretlerinden keseceği aidatları, adına kesinti yaptığı sendikaya göndermek zorunda olduğunu, yine aynı madde uyarınca, sendika adına kesilen aidatların kesildikleri tarihlerden itibaren bir ay içinde ilgili sendikaya gönderilmesi gerektiğini, müvekkili ile davalı Belediye arasında bağıtlanan toplu iş sözleşmesinde de aynı hususların hüküm altına alındığını, kesilen ve kesilmesi gereken aidatların müvekkili Sendikaya ödenmesi ve bu aidatlara ilişkin listelerin gönderilmesi için davalı Belediyeye ihtar ve bildirimlerde bulunulduğunu ancak davalı Belediyenin, müvekkili Sendika adına kestiği sendika aidatlarını müvekkiline ödemediğini ileri sürerek davalının ödenmeyen her ay için o ayı takip eden aydan itibaren temerrüde düştüğünü belirterek şimdilik 500.000,00 TL sendika aidat alacağının bankalarca işletme kredilerine uygulanan en yüksek faiz oranında faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı taraf cevap dilekçesi sunmamıştır.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davalı Belediye tarafından yıllara göre işyerinde çalışan işçilerden kesilen sendika aidatı ve dayanışma aidatlarını gösterir hesap dökümü ve ücret bordrolarının dosyaya ibraz edildiği, davacı Sendikanın davalı Belediyeye sendika aidatlarının ödenmesi için

başvurduğu, söz konusu belgelere göre davalı Belediyenin ödemede temerrüde düştüğü, davalı Belediye tarafından dosyaya ödeme belgeleri eklenmişse de söz konusu ödemelerin derdest icra takibine konu olduğu gerekçe gösterilerek davanın kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine, Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili temyiz dilekçesinde;

1. Hükme esas alınan rapordaki hesaplamanın, faizin ve ödeme belgelerinin dikkate alınmaması noktasında hatalı olduğunu,

2. Zamanaşımı def'inin dikkate alınmadığını,

3. Dosyaya ibraz edilen ödeme belgelerinin bir kısmının dava konusu alacağa ilişkin olduğunu ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, sendika aidat alacaklarının tahsili istemine ilişkindir.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı vekilinin aşağıdaki paragrafların kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Dava, 6356 sayılı Kanun'un 18. maddesi ile mülga 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nun (Mülga 2821 sayılı Kanun) 61. maddesi kapsamında, sendika üyelik ve dayanışma aidat alacaklarının tahsili istemine ilişkindir.

6356 sayılı Kanun'un 18/2 hükmüne göre "Üyelik ve dayanışma aidatları, yetkili işçi sendikasının işverene yazılı başvurusu üzerine, işçinin ücretinden kesilmek suretiyle ilgili sendikaya ödenir." Aynı maddenin 3. fıkrasına göre de "Yukarıdaki hükümlere göre ödenmesi gereken aidatı kesmeyen veya kesmesine rağmen bir ay içinde ilgili işçi sendikasına ödemeyen işveren, bildirim şartı aranmaksızın aidat miktarını bankalarca İşletme kredilerine uygulanan en yüksek faiziyle birlikte ödemekle yükümlüdür."

Mülga 2821 sayılı Kanun'un 61/1 hükmüne göre ise "İşyerinde uygulanan toplu iş sözleşmesinin tarafı olan işçi sendikasının, toplu iş sözleşmesi yapılmamışsa veya sona ermişse yetki belgesi alan işçi sendikasının yazılı talebi ve aidatı kesilecek sendika üyesi işçilerin listesini vermesi üzerine, işveren sendika tüzüğü uyarınca üyelerin sendikaya ödemeyi kabul ettikleri üyelik aidatını ve Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu gereğince sendikaya ödenmesi gerekli dayanışma aidatını, işçilere yapacağı ücret ödemesinden kesmeye ve kestiği aidatın nevini belirterek

tutarını ilgili sendikaya vermeye ve kesinti listesini sendikaya göndermeye mecburdur." Aynı maddenin 2. fıkrasına göre ise "Yukarıdaki fıkra gereğince sendika tüzüğüne uygun olarak kesilmesi istenilen aidatı kesmeyen işveren ilgili sendikaya karşı kesmediği veya kesmesine rağmen bir ay içinde ilgili kuruluşa göndermediği miktar tutarınca genel hükümlere göre sorumlu olduktan başka aidatı sendikaya verinceye kadar bankalarca işletme kredilerine uygulanan en yüksek faizi ödemek zorundadır."

6356 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi ile birlikte Kanun'da yer alan açık düzenleme gereğince aidatın işçi ücretinden kesilmesinden itibaren bir aylık sürenin bitimi tarihinde işveren temerrüde düşecektir. Bunun için ayrıca bildirime gerek bulunmamaktadır.

Bununla birlikte öncelikle toplu iş sözleşmesinde yer alan düzenlemelere bakılması gerekmektedir. Toplu iş sözleşmesinde belirli vade öngörülmüş ise işveren toplu iş sözleşmesinde öngörülen vade tarihinde temerrüde düşecektir. Toplu iş sözleşmesinde belirli vade öngörülmemesi durumunda, Kanun'da öngörülen tarih itibarıyla temerrüt olgusu gerçekleşmiş sayılacaktır.

Aidat alacakları her ay itibarıyla tahakkuk eden ve ödenmesi gereken dönemsel edim niteliğinde olduğundan her ay itibarıyla tahakkuk eden aidat alacağı miktarına her ay itibarıyla belirlenecek tarihlerden itibaren faiz işletilmesine karar verilmelidir. Bu anlamda hüküm fıkrasında her ayın aidat bedeli tutarı ve bu tutara hangi tarihten itibaren faiz işletileceği açık şekilde belirtilmelidir.

Mülga 2821 sayılı Kanun'un uygulandığı dönem bakımından; toplu iş sözleşmelerinde, üyelik ve dayanışma aidat bedellerinin sendikaya ödenme tarihi düzenlenmiş ise ayrıca ihtara gerek kalmadan bu tarihlerden itibaren faize karar verilmelidir. Ancak sözü edilen konuya ilişkin bir düzenleme yok ise hüküm altına alınan tutara faiz yürütülmesi için, sendikanın işvereni temerrüde düşürmesi gerekmektedir. Dava tarihinden önce sendika tarafından işverenin temerrüde düşürülmesi söz konusu değil ise dava ve ıslah tarihi, temerrüt tarihini oluşturmaktadır.

Somut uyuşmazlıkta taraflar arasında 01.04.2006-14.10.2012 tarihleri arası dönem yönünden imzalanan toplu iş sözleşmelerinde üyelik ve dayanışma aidat bedellerinin sendikaya ödenme tarihine ilişkin bir düzenleme olmadığı ve söz konusu döneme ilişkin olarak dava tarihinden önce Sendika tarafından işverenin temerrüde düşürülmediği anlaşılmış olup Mahkemece 01.04.2006-14.10.2012 tarihleri arası dönem yönünden dava ve ıslah tarihleri itibarıyla faiz işletilmesine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmiş olması bozmayı gerektirir.

Ne var ki bu hatanın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 370/2 hükmü uyarınca Bölge Adliye Mahkemesi kararının kaldırılması ile İlk Derece Mahkemesi kararının düzeltilerek onanması gerekir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Davalı tarafın diğer temyiz itirazlarının reddine,

2. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

3. Davalı tarafın temyiz itirazının kabulü ile İlk Derece Mahkemesi kararının, hüküm fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentlerinin çıkartılarak yerine;

"1-Toplam 1.080.339,40 TL sendika üyelik ve dayanışma aidatı alacağının 01.04.2006-14.10.2012 tarihleri arası döneme isabet eden 523.512,82 TL'lik kısmının 500.000,00 TL'sinin dava tarihinden, kalan 23.512,82 TL'sinin ise ıslah tarihinden itibaren bankalarca işletme kredilerine uygulanan en yüksek işletme kredi faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

2-Bakiye 15.10.2012-15.02.2020 tarihleri arası döneme isabet eden sendika üyelik ve dayanışma aidatı alacağının ise;

Dönem	Aidat Miktarı	Temerrüt Tarihi
2012 Ekim	7.636,60 TL.	15.11.2012
2012 Kasım	7.636,60 TL.	15.12.2012
2012 Aralık	7.636,60 TL.	15.01.2013
2013 Ocak	7.375,90 TL.	15.02.2013
2013 Şubat	7.707,27 TL.	15.03.2013
2013 Mart	7.645,50 TL.	15.04.2013
2013 Nisan	7.683,00 TL.	15.05.2013
2013 Mayıs	7.573,43 TL.	15.06.2013
2013 Haziran	7.585,93 TL.	15.07.2013
2013 Temmuz	7.857,93 TL.	15.08.2013
2013 Ağustos	7.857,93 TL.	15.09.2013
2013 Eylül	7.857,92 TL.	15.10.2013
2013 Ekim	7.857,92 TL.	15.11.2013
2013 Kasım	7.740,00 TL.	15.12.2013
2013 Aralık	7.740,00 TL.	15.01.2014
2014 Ocak	7.733,80 TL.	15.02.2014
2014 Şubat	9.684,22 TL.	15.03.2014
2014 Mart	9.736,30 TL.	15.04.2014
2014 Nisan	8.093,60 TL.	15.05.2014
2014 Mayıs	6.688,00 TL.	15.06.2014
2014 Haziran	6.698,50 TL.	15.07.2014
2014 Temmuz	6.770,10 TL.	15.08.2014
2014 Ağustos	6.770,10 TL.	15.09.2014
2014 Eylül	6.770,10 TL.	15.10.2014
2014 Ekim	6.228,70 TL.	15.11.2014

2014 Kasım	5.686,40 TL.	15.12.2014
2014 Aralık	5.686,40 TL.	15.01.2015
2015 Ocak	5.686,40 TL.	15.02.2015
2015 Şubat	5.627,90 TL.	15.03.2015
2015 Mart	5.392,00 TL.	15.04.2015
2015 Nisan	5.309,70 TL.	15.05.2015
2015 Mayıs	5.163,70 TL.	15.06.2015
2015 Haziran	5.163,70 TL.	15.07.2015
2015 Temmuz	5.163,70 TL.	15.08.2015
2015 Ağustos	5.163,70 TL.	15.09.2015
2015 Eylül	5.092,10 TL.	15.10.2015
2015 Ekim	5.092,10 TL.	15.11.2015
2015 Kasım	5.092,10 TL.	15.12.2015
2015 Aralık	5.092,10 TL.	15.01.2016
2016 Ocak	5.092,10 TL.	15.02.2016
2016 Şubat	5.594,60 TL.	15.03.2016
2016 Mart	5.510,10 TL.	15.04.2016
2016 Nisan	5.351,80 TL.	15.05.2016
2016 Mayıs	5.261,00 TL.	15.06.2016
2016 Haziran	5.261,00 TL.	15.07.2016
2016 Temmuz	5.177,50 TL.	15.08.2016
2016 Ağustos	5.098,40 TL.	15.09.2016
2016 Eylül	5.098,40 TL.	15.10.2016
2016 Ekim	5.098,40 TL.	15.11.2016
2016 Kasım	5.019,60 TL.	15.12.2016
2016 Aralık	5.019,60 TL.	15.01.2017
2017 Ocak	5.019,60 TL.	15.02.2017
2017 Şubat	5.469,60 TL.	15.03.2017
2017 Mart	5.384,30 TL.	15.04.2017
2017 Nisan	5.384,30 TL.	15.05.2017
2017 Mayıs	5.288,40 TL.	15.06.2017
2017 Haziran	5.288,40 TL.	15.07.2017
2017 Temmuz	5.291,42 TL.	15.08.2017
2017 Ağustos	5.291,42 TL.	15.09.2017
2017 Eylül	5.291,42 TL.	15.10.2017
2017 Ekim	5.291,42 TL.	15.11.2017
2017 Kasım	5.291,42 TL.	15.12.2017
2017 Aralık	5.382,43 TL.	15.01.2018
2018 Ocak	5.382,43 TL.	15.02.2018
2018 Şubat	6.241,51 TL.	15.03.2018
2018 Mart	6.126,65 TL.	15.04.2018

2018 Nisan	6.126,65 TL.	15.05.2018
2018 Mayıs	6.126,65 TL.	15.06.2018
2018 Haziran	6.126,65 TL.	15.07.2018
2018 Temmuz	6.126,65 TL.	15.08.2018
2018 Ağustos	6.126,65 TL.	15.09.2018
2018 Eylül	6.126,65 TL.	15.10.2018
2018 Ekim	6.126,65 TL.	15.11.2018
2018 Kasım	6.126,65 TL.	15.12.2018
2018 Aralık	6.126,65 TL.	15.01.2019
2019 Ocak	6.132,82 TL.	15.02.2019
2019 Şubat	6.962,57 TL.	15.03.2019
2019 Mart	6.962,57 TL.	15.04.2019
2019 Nisan	6.962,57 TL.	15.05.2019
2019 Mayıs	6.848,69 TL.	15.06.2019
2019 Haziran	6.962,57 TL.	15.07.2019
2019 Temmuz	6.721,75 TL.	15.08.2019
2019 Ağustos	6.721,75 TL.	15.09.2019
2019 Eylül	6.595,37 TL.	15.10.2019
2019 Ekim	6.595,37 TL.	15.11.2019
2019 Kasım	6.595,37 TL.	15.12.2019
2019 Aralık	6.595,37 TL.	15.01.2020
2020 Ocak	6.107,83 TL.	15.02.2020
2020 Şubat	2.937,38 TL.	15.03.2020

Yukarıda belirtilen miktar ve temerrüt tarihlerinden itibaren bankalarca işletme kredilerine uygulanan en yüksek işletme kredi faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine," ibaresinin yazılması suretiyle DÜZELTİLEREK ONANMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

27.04.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.